

AURKIBIDEA

HITZAURREA (Joseba Agirreazkuenaga)	11
SARRERA	15
1. Lanaren helburu eta ezaugarriak	15
1.1. Liburuaren asmoa	15
1.2. Azkuetaz orain arte idatzitakoa	16
1.3. Liburuaren egitura	17
1.4. Erabilitako iturriak	18
1.5. Konbentzio formalak.	20
1.6. Gabeziak eta mugak	22
1.7. Esker ona	24
2. Resurreccion Maria Azkue (1864-1951): biografia laburra	27
2.1. Hautzaroa Lekeition (1864-1878)	27
2.2. Gaztaroa: ikasketa aldia (1878-1888)	27
2.3. Bilboko euskara katedran (1888-1903)	28
2.4. European zehar (1904-1909)	31
2.5. Bilbon musika eta euskalaritza artean (1909-1919)	32
2.6. Euskaltzaindian (1919-1936)	33
2.7. Gerra eta gerraostea (1936-1951)	35
3. Abiapuntua: intelektualitate ideia gako interpretatibo gisa	37
I. PARTEA: AZKUEREN IDEOLOGIA ETA IDEALAK	45
I.1. Azkueren euskal nazionalismoa	49
I.1.1. Militantzia politikoaren bilakaera	49
a. Karlismotik integristamora (1888-1894).	49
b. Militantzia abertzalea (1895-1900).	53

c.	Abertzalea, alderdi politikak eta «separatismo notak» ekidenez (1900-1918).....	58
d.	Autonomismo antiseparatista (1918-1936).....	62
e.	Azkue jeltzaleei keinuka.....	67
I.1.2.	Azkueren Euskal Herri eta euskalduntasun ideala.....	75
a.	Azkueren euskal lurraldetasun ideala.....	75
b.	Azkueren euskalduntasun ideala.....	88
c.	Azkue eta euskal arraza.....	91
d.	Historiaren interpretazio abertzalearen onarpena.....	100
e.	Azkueren Euskal Herri politiko ideala.....	103
f.	Euskara hirian eta modernitatean.....	109
g.	Ideal nazionalaren pisua Azkueregan.....	125
I.2.	Erromantizismoa eta positibismoa Azkueregan	133
I.2.1.	Erromantizismoa.....	133
a.	Erromantizismoaren sorrera.....	133
b.	Erromantizismoa eta bere eragina Azkueren garaiko Espainian.....	135
c.	Erromantizismoa Euskal Herrian.....	140
d.	Erromantizismoa Azkueregan.....	144
I.2.2.	Positibismoa.....	151
I.2.3.	Positibismo-erromantizismo dialektikak Azkueregan.....	160
a.	Zientzia eta sorkuntza arteko muga lausoa.....	160
b.	Azkueren jarrera bikoiztasunak.....	162
c.	Bilketa-sorkuntza dialektika.....	163
d.	Corpus-status dialektika.....	165
e.	Herrikoi-akademiko dialektika.....	166
f.	Espezializatu-holistiko dialektika (I).....	167
g.	Espezializatu-holistiko dialektika (II).....	171
I.3.	Azkue mundura begira	173
I.3.1.	Kosmopolitismoa.....	173
a.	Munduan bidaiari.....	173
b.	Euskal folkloreakaren adibidea.....	175
c.	Azkue eleanitza.....	179
I.3.2.	Azkue germanismo-andaluzismo artean.....	184
a.	Azkue eta germanismoa.....	184
b.	Andaluzismoa: Azkueren kultur kontraeredua.....	187
c.	Errestaurazioko ohiko espainiartasuna eta kultura nazionala.....	189
d.	Errestaurazioko espainiartasun ereduari kritika.....	195
I.4.	Azkueren erlijiotasuna	197
I.4.1.	Fededun zorrotza.....	197

I.4.2. Sobrenaturalerako joera	203
I.4.3. Debozio partikularrak.	208
I.4.4. Korporatibismo erlijiosorako joera	212
I.5. Azkue intelektualak	217
I.5.1. Intelektual modernoaren definizioa	217
I.5.2. Intelektuala: kultur gizona, ez politikaria	218
I.5.3. Dreyfus-en belaunaldia.	220
I.5.4. Kausaren alde desinteresatuki	225
I.5.5. Intelektual gisa erabilitako bitartekoak politikan eragiteko	229
II. PARTEA: AZKUAREN PROIEKTUAK	233
II.1. Azkueren produkzioa datutan	237
II.2. Folklore bilketa	241
II.3. Hiztegigintza	249
II.3.1. Euskal hiztegien egoera XIX. mende amaieran.	249
II.3.2. Tours-eko hiztegia (1891-1906).	250
II.3.3. Erdara-euskara hiztegia abiatu ezinik (1906-1919)	256
II.3.4. Euskaltzaindiaren erdara-euskara hiztegi frustratua (1922-1949)	259
II.4. Gramatikagintza	267
II.5. Onomastika	271
II.5.1. Toponimo bilketa eta antroponimia.	271
II.5.2. Errotulazio publikoa eta neoeuskal toponimia	272
II.6. Musikagintza	285
II.6.1. Nazionalismo musikalen garaia	285
II.6.2. Azkueren formazioa.	287
II.6.3. Azkueren musika arloko obra	290
II.7. Literatura	299
II.7.1. Euskara eta nobela XIX. mendean	299
II.7.2. <i>Bein da betiko</i> eta <i>Euskalzale</i> plataforma (1893-1899)	301
II.7.3. <i>Ardi galdua</i> eta <i>Latsibi</i> (1918-1936).	303
II.7.4. Azkueren nobelen xede eta mugak.	305
II.8. Hezkuntza proiektuak	311
II.8.1. Haur hezkuntza asmoak	311

a.	Estatuen nazionalizazioa eskolen bidez	311
b.	Azkueren lehen ikastetxeak (1890-1906).	314
c.	Euskal ikastetxea Zurtzaingoan (1909)	322
d.	Diskurtso teorikoak euskal hezkuntzaren alde eta kontra (1916-1919).	324
e.	Euskaltzainditik euskal eskolen alde (1919-1936).	330
II.8.2.	Seminarioan euskarazko hezkuntza	344
II.8.3.	Instituetan euskara katedrak.	353
II.8.4.	Euskal unibertsitatea	362
a.	Euskal unibertsitatearen aldeko lehen eskariak (1898-1918)	362
b.	Euskal unibertsitatearen esperoan (1919-1937).	366
c.	Euskalaritza ikasketak lehen frankismoan (1940-1951) . .	370
II.9.	Euskara idatziaren normatibazioa: <i>azkueratik</i> gipuzkera osotura	375
II.10.	Aldizkariak eta euskal kazetaritza proiektuak	387
II.10.1.	Kazetaritza eta euskara XIX. mendean.	387
II.10.2.	Azkueren lehen saioak (1888-1893)	390
II.10.3.	Euskarazko artikuluko politikoak Sabino Aranaren aldizkarietan (1893-1903)	392
II.10.4.	Euskara Euskalerrian elkarteko astekarian (1896-1906)	393
II.10.5.	Azkueren euskarazko lehen astekaria: <i>Euskalzale</i> (1897-1899). .	394
II.10.6.	Azkueren eta Bustintzaren astekaria: <i>Ibaizabal</i> (1903-1904) . .	399
II.10.7.	Azkueren aldizkari proiektuak izozturik (1904-1919)	403
II.10.8.	Sabindarren ordua: ‘Kirikiño’ eta <i>Euzko-Deya</i> (1906-1923). . .	405
II.10.9.	Euskaltzaindia euskarazko egunkari asmotik euskal prentsa ba- bestera (1919-1936)	413
III.	PARTEA: AZKUEREN BOTERE-PLATAFORMAK, KATEDRATIK EUSKALTZAINDIRA (1888-1936)	421
III.1.	Plataforma ez-akademikoak: Katedra, Euskaldun Biltokia eta beste (1888-1920)	425
III.1.1.	Bizkaiko Diputazioaren euskara katedra (1888-1920)	425
III.1.2.	Euskaldun Biltokia (1896-1900)	433
III.1.3.	Euskalzaleen Biltzarrentz (1901-1902)	437
III.2.	Euskal Akademia: proiektuen aurreneko garaia (1891-1900).	441
III.2.1.	Lehen hurbilpenak (1891-1899)	441
III.2.2.	Abadia anderearen euskal akademia.	451

III.3. Hendaia-Hondarribietako kongresua (1900-1902)	455
III.3.1. Hendaia eta Hondarribiko kongresuaren bertsio kanonikoa . .	455
III.3.2. Zalbideren bertsioa	456
III.3.3. Hendaia-Hondarribiko kongresua berrirakurtzen	459
III.3.4. Hendaia-Hondarribiaz ondorioa	479
III.4. Euskal Akademia: proiektuen bigarren garaia (1904-1917)	483
III.4.1. Euskal akademia saioak Tours-eko hiztegiaren garaian (1904-1906)	483
III.4.2. Zurtzaingoa (1909)	485
III.4.3. Euskal Akademia sortzeko asmoak (1913-1914)	490
III.4.4. Euskal-Esnalearen akordio ortografiko saioa (1917)	497
III.5. Akademiaren sorrera Bilbo, Oñati eta Donostia artean (1918-1919)	509
III.5.1. Akademiaren sorrera proposamena eta Oñatiko kongresuaren aurrekariak (1918)	509
III.5.2. Broussainen iritziak Oñatiko kongresu aitzinean (1918.VIII)	512
III.5.3. Oñatiko kongresua (1918.IX)	515
III.5.4. Oñatitik Donostiara: hautagaiengatiko lehia (1918-1919)	520
III.5.5. Hamabi akademikoen izendapena (1919)	528
III.6. Euskaltzainditik (1919-1936)	533
III.6.1. Akademiaren eraketa lehen urtean (1919.X-1919.XII)	533
III.6.2. ‘Kirikiño’ Akademia sortuberriaren aurka (1919 .IX-1919.XII)	539
III.6.3. Akademiaren lehen erabakia (1920.I)	562
III.6.4. Jeltzaleen zatiketa Akademiaren lehen pausoen aurrean (1920.I-1920.III)	563
III.6.5. Plataforma herrena: Euskaltzaindia nahi eta ezinean (1920-1923)	577
III.6.6. Primo de Riveraren diktadura hasiera (1923)	590
III.6.7. Sabindar gotorrak berriro erasoan: izendegiaren afera eta beste (1930-1936)	596
IV. PARTEA: ONDORIOAK	611
IV.1. Azkue aurreko garaia: euskarazko kulturaren egoera	613
IV.2. Herri kultura nazional bihurtzeko saioa	615
IV.3. Intelektualen sorrera Euskal Herrian	622
IV.4. Balantzea: Azkueren ametsa eta errealitatea	628

V. PARTEA: ITURRIAK ETA BIOBLOGRAFIA	633
V.1. Iturri artxibistiko eta hemerografikoak	635
V.1.1. Artxiboak eta Bibliotekak	635
V.1.2. Kontsultaturiko publikazio periodikoak	636
V.2. Bibliografia	637
V.2.1. Azkuek ekoitzitako bibliografia	637
V.2.2. Bibliografia orokorra	643